

ІНТЭЛЕКТУАЛЬНА-ЗАБАЎЛЯЛЬНАЯ ГУЛЬНЯ

«Я ЛЮБЛЮ БЕЛАРУСЬ»

Далучэнне школьнікаў да гісторыка-культурнай спадчыны краіны

P. M. Раманоўская,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры
вышэйшай катэгорыі
Маладзечанскай СШ № 1 імя Янкі Купалы

Грамадзянска-патрыятычнае выхаванне – адзін з прыярытэтных напрамкаў у работе нашай школы. Педагогі імкнуща дапамагчы вучням зразумець уласнае месца ў гісторыі сваёй краіны, уключыцца ў сацыяльна актыўную дзейнасць. І змест, і форму кожнага мерапрыемства грамадзянска-патрыятычнай накіраванасці мы дэталёва прадумваем, арыентуючыся пры гэтым на інтарэсы сучасных дзяцей і запыты грамадства.

Прапануем вашай увазе інтэлектуальна-забаўляльную гульню «Я люблю Беларусь», якая праводзіцца з вучнямі 5–6 класаў.

Мэта: далучэнне навучэнцаў да гісторыка-культурнай спадчыны роднай краіны.

Задачы:

- садзейнічаць фарміраванню ў дзяцей паважлівых адносін да сваёй Радзімы;
- спрыяць асэнсаванию сучасных дасягненняў беларускага народа.

Абсталяванне: «кола фартуны» з лічбамі, кубікі з літарамі, раздатачны матэрыял «Знакамітая землякі», аўдыязапісы беларускіх песень.

Ход мерапрыемства

I. Уводная частка

Гучыць фанаграма песні «Мой родны кут» (муз. I. Лучанка, сл. Якуба Коласа). Вучні чытаюць урыйкі з вершаў П. Панчанкі, Ю. Свіркі, прысвечаныя Беларусі.

II. Асноўная частка

Вядучы называе тэму гульні. Прадстаўляе членай журы, капітанаў каманд. Адбываеца самапрадстаўленне капітанаў і членай каманд.

I раўнд. «Знакамітая землякі»

Вядучы. Аб гэтых людзях пішуць у кнігах, часопісах, газетах, іх паказваюць па тэлебачанні, пра іх расказваюць па радыё. Гэта нашы знакамітая землякі: кампазітары, паэты, спартсмены,

героі вайны, гістарычныя асобы, артысты. Менавіта ім прысвечаны наш першы конкурс.

Капітаны атрымліваюць карткі з імем і прозвішчам знакамітага беларуса і апісваюць яго так, каб члены каманды здагадаліся, пра каго ідзе гутарка. За кожны правільны адказ – 1 бал.

Варыянты заданняў

Каманда 1: Дар'я Домрачава, Еўфрасіння Полацкая, Марат Казей, Янка Купала, Максім Мірны, Кандрат Крапіва.

Каманда 2: Вікторыя Азаранка, Францыск Скарына, Пётр Машэраў, Максім Багдановіч, Наталля Цылінская, Янка Брыль.

Музычны конкурс

Гучыць песня «Алеся» ў выкананні Беларускага дзяржаўнага ансамбля «Песняры» (муз. I. Лучанка, сл. А. Куляшова). Камандам належыць назваць песню і яе аўтараў. Правільны адказ – 2 балы.

II раўнд. «Роднае слова»

Вядучы. Ці добра вы ведаце родную беларускую мову? Кожны член каманды мусіць назваць літараты ў прапанаваным слове. За адно слово, правільна вымаўленае па літатах, – 1 бал.

Варыянты заданняў

Каманда 1: дзвесце, рабства, сцежка, суддзя, рассмеляцца, пяцьдзясят, доўгажыхарства.

Каманда 2: цымяны, разгрузка, стужка, дзядзька, узброіцца, восемдзясят, няўжыўчывасць.

Каманды ўдзельнічаюць у аўкцыёне. Журы падводзіць вынікі II раўнду.

Музичны аўкцыён

Камандам прапануецца выкананыя песню «Жураўлі на Палессе ляцяць» (муз. І. Лучанка, сл. А. Ставера). Кожны ўзноўлены радок песні ацэньваецца ў 1 бал.

III раўнд. «Бліц-конкурс»

Вядучы. Зараз вам прапануецца прадэманстраваць не толькі эрудыцыю, але і хуткасць рэакцыі. Аб'яўляем бліц-конкурс! Правільны адказ – 1 бал.

Заданні бліц-конкурсу

- ✓ Самае вялікае возера ў Беларусі. (Нарач.)
- ✓ Жывёліна, якую ўславіў у сваім творы Мікола Гусоўскі. (Зубр.)
- ✓ Слова, сэнсава процілеглае іншаму. (Антонім.)
- ✓ 22-я літара беларускага алфавіта. (Ы.)
- ✓ Кандрат Атраховіч пісаў: «Я пякучка-...». (Крапіва.)
- ✓ У прыказцы «Старога ... на мякіне не правядзеш» прапушчана слова. (Вераб'я.)
- ✓ «Літаратурная» гара, дзе пабываў палясоўшчык Тарас. (Парнас.)
- ✓ Той, хто гаворыць на ўсіх мовах. (Рэха.)
- ✓ Пераклад на беларускую мову слова «роза». (Ружа.)
- ✓ Сэнс фразеалагізму «бібікі біць». (Гультаяваць.)
- ✓ Літара беларускага алфавіта, якой пастаўлены помнік, і горад, дзе ён знаходзіцца. (Літара ў, горад Полацк.)
- ✓ Радзіма Янкі Купалы. (Вязынка.)
- ✓ Беларускі гуманіст, асветнік, філософ, выдавец, якому ў г. Нясвіжы ўстаноўлены помнік. (Сымон Будны.)
- ✓ Імя, пад якім князёўна Прадслава ўвайшла ў гісторыю Беларусі. (Еўфрасіння Полацкая.)

Музичны конкурс

Гучыць песня «Мой родны кут» (муз. І. Лучанка, сл. Якуба Коласа) у выкананні ансамбля

«Песняры». Камандам трэба назваць імя беларускага паэта, на чые слова напісана гэта песня. За правільны адказ – 1 бал.

IV раўнд. «Кубікі»

Вядучы. А зараз конкурс капітанаў. Мы будзем выкідаць на стол кубікі з літарамі: на чырвоным – пачатковая літара слова, на зялёным – апошняя. Называць прапанаваныя слова неабходна па чарзе. Кожнае правільна названае слова – 1 бал.

Музичны конкурс

Гучыць песня «Явар і каліна» (муз. Ю. Семянякі, сл. Янкі Купалы) у выкананні ансамбля «Песняры». Камандам неабходна назваць выкануяццаў песні. За правільны адказ – 1 бал.

V раўнд. «Больш альбо менш»

Вядучы. Статыстыка ведае ўсё, а вось ведаць статыстыку зусім няпроста. Зараз вам неабходна будзе адказаць на пытанні, якія патрабуюць прывядзення пэўных лічбаў. Адна каманда павінна выказаць сваю гіпотэзу. Другая – вызначыць, больш альбо менш за названы правільны лік. Потым каманды мяняюцца месцамі. Каманда, чый адказ бліжэйшы да правільнага, атрымлівае права пакруціць «кола фартуны» і дадаць на свой раахунак 2 балы.

Пытанні

- ✓ Колькі залатых медалёў заваявала на Алімпійскіх гульнях розных гадоў беларуская біятланістка Дар'я Домрачава? (4 залатыя медалі.)
- ✓ Колькі грамаў хлеба і хлебапрадуктаў з'ядзе сярэднестатыстычны беларус у месяц? (6700 г.)
- ✓ Як называецца самая буйная рака Беларусі, даўжыня якой 613 км? (Бярэзіна.)
- ✓ Якой была колькасць насельніцтва рэспублікі на 01.01.2020 года? (9 408 400 чалавек.)

III. Заключная частка

Старшыня журы абвяшчае вынікі гульні. Старшыня бацькоўскага камітэту ўручает прызы камандзе-пераможцы.

ЛІТАРАТУРА

1. Кажура, В. В. Гэта ўсё – Радзіма наша: зборнік вершаў / В. В. Кажура, Б. Ю. Мацюк. – Мінск: Конкурс, 2013.
2. Лучынка: сінанімічныя ўзоры, моўныя этыкет, вершы, проза, замовы, крылатыя выслоўі, смышынкі, беларускі народны гумар / уклад. З. І. Кустава, В. А. Салаўёва. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2013.
3. Шабовіч, М. В. Патрыятычнае выхаванне сродкамі сучаснай беларускай паэзіі: дапаможнік / М. В. Шабовіч. – Мінск, 2007.
4. Шпадарук, І. П. Чаму мы так гаворым / І. П. Шпадарук, В. В. Рудакоўскі. – Мінск: Народная асвета, 1985.